

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การป้องกันปัญหาหาเสพติดใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ผู้ศึกษาได้จัดเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จำนวน 216 ชุด โดยผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 206 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.4 จำแนกเป็น ครู โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จำนวน 64 คน ครู โรงเรียนวัฒโนทัพยาัยพ จำนวน 60 คน ครู โรงเรียนกาวิละวิทยาลัย จำนวน 46 คน และครู โรงเรียนหอพระ จำนวน 36 คน ผลการศึกษานำเสนอแบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

4.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการป้องกันปัญหาหาเสพติดใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

4.3 ผลของการป้องกันปัญหาหาเสพติดใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

4.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการป้องกันปัญหาหาเสพติดใน โรงเรียนมัธยมศึกษา

4.5 การทดสอบสมมติฐาน

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของครู ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ และระดับการศึกษา ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	54	26.2
หญิง	152	73.8
รวม	206	100.0

จากตาราง 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 73.8 และเพศชาย ร้อยละ 26.2

ตาราง 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 30 ปี	32	15.5
31 – 40 ปี	17	8.3
41 – 50 ปี	45	21.8
51 – 60 ปี	112	54.5
รวม	206	100.0

จากตาราง 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี ร้อยละ 54.5 รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 21.8 อายุไม่เกิน 30 ปี ร้อยละ 15.5 และอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 8.3 ตามลำดับ

ตาราง 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 5 ปี	36	17.5
6 – 10 ปี	4	1.9
11 – 15 ปี	8	3.9
16 – 20 ปี	13	6.3
21 ปีขึ้นไป	145	40.4
รวม	206	100.0

จากตาราง 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 40.4 รองลงมาคือ มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี ร้อยละ 17.5 อายุราชการระหว่าง 16 – 20 ปี ร้อยละ 6.3 อายุราชการระหว่าง 11 – 15 ปี ร้อยละ 3.9 และอายุราชการระหว่าง 6 – 10 ปี ร้อยละ 1.9 ตามลำดับ

ตาราง 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	142	68.9
ปริญญาโท	63	30.6
สูงกว่าปริญญาโท	1	0.5
รวม	206	100.0

จากตาราง 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 68.9 รองลงมาคือ ปริญญาโท ร้อยละ 30.6 และสูงกว่าปริญญาโท ร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

4.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ปัจจัยที่มีผลต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ปัจจัยด้านการจัดองค์กร/บุคลากรผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน ปัจจัยด้านการจัดกลไกเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด และปัจจัยด้านการให้การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสแก่นักเรียน ทำการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.5 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง	ระดับปฏิบัติ/การดำเนินการ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร โรงเรียน	81 39.3%	94 45.6%	29 14.1%	2 1.0%		4.23	.72	มากที่สุด
2. โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากครูที่ปรึกษา	78 37.9%	101 49.0%	26 12.6%	1 0.5%		4.24	.68	มากที่สุด

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง	ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
3. โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากครูผู้สอน	71 34.5%	102 49.5%	31 15.0%	2 1.0%		4.17	.71	มาก
4. โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากครูแนะแนว	69 33.5%	107 51.9%	27 13.1%	3 1.5%		4.17	.70	มาก
5. โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง	46 22.3%	112 54.4%	45 21.8%	2 1.0%	1 0.5%	3.97	.72	มาก
6. โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากนักเรียน	31 15.0%	110 53.4%	62 30.1%	1 0.5%	2 1.0%	3.81	.72	มาก
7. โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ	54 26.2%	104 50.5%	43 20.9%	2 1.0%	3 1.5%	3.99	.80	มาก
ภาพรวม ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง						4.09	.57	มาก

จากตาราง 4.5 พบว่า ในภาพการดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง มีอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากครูที่ปรึกษา ($\bar{X}=4.24$) และโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X}=4.23$) ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากครูผู้สอน ครูแนะแนว ($\bar{X}=4.17$) รองลงมาคือ โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ($\bar{X}=3.99$) ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ($\bar{X}=3.97$) และได้รับความร่วมมือจากนักเรียน ($\bar{X}=3.81$) ในระดับมาก ตามลำดับ

จากการดำเนินการดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งพบว่าในภาพรวมมีการดำเนินการในระดับมากนั้น เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ ได้รับความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน โดยผู้บริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จะสนับสนุนเชิงนโยบายในการป้องกันปัญหายาเสพติด โดยกำหนดไว้ในคู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง ในด้านส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กำหนดให้ครูที่ปรึกษา ครูเวรและครูผู้สอนกวาดขันดูแลนักเรียนในปกครองอย่างเข้มงวด และมอบหมายให้ฝ่ายกิจการนักเรียนเป็นผู้ดำเนินการวางแผนป้องกันปัญหายาเสพติดโดยกำหนดมาตรการแก้ไขไว้ในคู่มือนักเรียนและผู้ปกครองด้านยาเสพติด ดังนี้ กรณีมีการซื้อขาย จำหน่าย แลกเปลี่ยนหรือมอบให้ สิ่งเสพติดเช่น สุรา สิ่งมีเงินมา บุหรี่หรือสิ่งเสพติดอื่นใด ให้มีมาตรการแก้ไข โดยหัวหน้าระดับ ครูที่ปรึกษา ครูเวรบันทึกพฤติกรรมและส่งกรรมการผู้รับผิดชอบกลุ่มกิจการนักเรียนเพื่อลงโทษตามระเบียบของทางโรงเรียน

นอกจากนี้ คณะผู้บริหาร โรงเรียน ยังให้การสนับสนุนให้ครูและนักเรียนแกนนำเข้ารับการอบรมเรื่องยาเสพติด ปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการกำหนดแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ตามที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติหรือ ป.ป.ส กำหนดเช่น รั้วโรงเรียน ห้องเรียนสีขาว เป็นต้น โดยมีกรเตรียมการวางแผนก่อนเปิดภาคเรียน คณะผู้บริหาร โรงเรียนตระหนักในความสำคัญของการประกาศของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้ประกาศนโยบายอย่างชัดเจนว่า สถานศึกษาที่มีความสามารถสำรวจพบนักเรียน นักศึกษาของคนที่มีความเสี่ยง และที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ถือเป็นเครื่องสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการเฝ้าระวังเพื่อดูแลช่วยเหลือ และไม่ถือเป็นความผิด ในทางกลับกันการปกปิดปัญหา หรือละเลยการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนกลุ่มดังกล่าว เช่น การให้ออกจากสถานศึกษา ถือเป็นกรดำเนินการที่ไร้ประสิทธิภาพ ขาดความรับผิดชอบ และถือเป็นความบกพร่องของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพจึงไม่มีกรณีปกปิดปัญหาหรือละเลยการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกิดขึ้น

2. ความร่วมมือจากครูที่ปรึกษา โดยครูที่ปรึกษาจะเป็นผู้ที่ลงมือปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัดตามคำสั่งของโรงเรียนที่ระบุไว้เอกสารการแต่งตั้งและมอบหมายการปฏิบัติงานทุกๆ ปีการศึกษา สำหรับเอกสารการแต่งตั้งและมอบหมายการปฏิบัติงาน ซึ่งได้ระบุหน้าที่ของครูที่ปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปัญหายาเสพติดไว้ดังนี้

- 2.1 ดำเนินงานปกครองและดูแลความเรียบร้อยของนักเรียนในชั้นทุกด้าน ทั้งด้านการเรียน ความประพฤติ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การรักษาวินัยความสะอาดห้องเรียนฯลฯ
- 2.2 รายงานพฤติกรรมนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบทุกเดือน
- 2.3 ประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามแบบฟอร์มที่กำหนดในภาคเรียนที่ 1 และบันทึกรายละเอียดการประเมินสมุดข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้ครบทุกหน้าตาม

แบบฟอร์มที่กำหนดแล้วสรุปรายงานผล ลงนามครูที่ปรึกษา ส่งหัวหน้าระดับเพื่อลงนาม ก่อนปิดภาคเรียนที่ 2 อย่างน้อย 2 สัปดาห์

2.4 บันทึกพฤติกรรมอันพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ พร้อมทั้งวิธีการส่งเสริมและแก้ไขในสมุดบันทึกข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.5 ทำความรู้จักนักเรียนในชั้นเป็นรายบุคคล เพื่อหาทางส่งเสริมสนับสนุน ตลอดจนการป้องกันแก้ไขปัญหา

2.6 เยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครองอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคน ภายในภาคเรียนที่ 1

2.7 จัดทำแฟ้มดูแลช่วยเหลือนักเรียนแล้วนำส่งหัวหน้าระดับ พร้อมสมุดข้อมูลนักเรียนรายบุคคล

2.8 ประสานงานกับหัวหน้าระดับชั้นและคณะครู รวมทั้งผู้ปกครองเพื่อร่วมกันพัฒนาแก้ไขปัญหาของนักเรียน

2.9 เมื่อนักเรียนมีปัญหาให้ร่วมกับหัวหน้าระดับ ดำเนินการแก้ไขในเบื้องต้น โดยบันทึกลงในแบบฟอร์มเป็นหลักฐาน พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ เมื่อแก้ไขแล้วยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมให้ส่งต่อกลุ่มกิจการนักเรียนพร้อมเอกสาร

2.10 คัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล สรุปส่งหัวหน้าระดับชั้น เพื่อรวบรวมส่งกลุ่มกิจการนักเรียน

3. ความร่วมมือจากครูผู้สอน โดยครูผู้สอน นอกจากจะทำหน้าที่ทางด้านวิชาการแล้วยังต้องทำหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษาปฏิบัติงานกิจการนักเรียนไปพร้อมกันด้วย โดยมีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปัญหาเสพติด ดังนี้

3.1 จัดทำข้อมูลนักเรียนให้เป็นปัจจุบัน ได้แก่ จัดทำระเบียบประวัตินักเรียน รวบรวมข้อมูลการเยี่ยมบ้านนักเรียน รวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล (SDQ = strengths and difficulties Questionnaire) รวบรวมข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียน รวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล และเพิ่มระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเมื่อสิ้นภาคเรียน ทำสถิติการมาสาย การขาดเรียนของนักเรียน

3.2 ร่วมประชุมผู้ปกครองเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าด้วยเครือข่ายผู้ปกครอง พ.ศ. 2551 พร้อมทั้งจัดประชุมและสรุป รายงานผลการดำเนินงานทุกครั้ง

4. ความร่วมมือจากครูแนะแนว โดยครูแนะแนวของต้องปฏิบัติงานร่วมกับครูทุกคนในโรงเรียน มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปัญหาเสพติด ดังนี้

4.1 ประสานงานกับ กลุ่มกิจการนักเรียน หัวหน้าระดับชั้น ครูที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องตามความจำเป็นเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน

4.2 จัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อประโยชน์ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.3 ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องที่มาขอรับคำแนะนำทั้งด้านการศึกษา อาชีพและพฤติกรรม

5. ความร่วมมือจากผู้ปกครอง ในภาพรวมระดับผู้ปกครองจะให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่เรียนในระดับสูงขึ้นมาไม่แจ้งให้ผู้ปกครองทราบหรือแจ้งให้ผู้ปกครองทราบแต่ไม่ระบุถึงความจำเป็นที่โรงเรียนต้องการให้ผู้ปกครองมาประชุมร่วมกัน เนื่องจากนักเรียนในระดับนี้กำลังจะจบการศึกษาจึงคิดว่าแม้ผู้ปกครองไม่มาประชุมตามที่นัดหมาย โรงเรียนก็จะไม่เอาโทษแต่อย่างใดเพราะกำลังศึกษาในชั้นปีสุดท้ายของระดับแล้ว แต่อย่างไรก็ตามโรงเรียน ได้ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง โดยดำเนินการดังนี้

5.1 เมื่อมีปัญหาข้อใจ สามารถมาติดต่อ ปรึกษากลุ่มกิจการนักเรียนของโรงเรียน

5.2 การเชิญชวนให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้าเป็นสมาชิกสมาคมผู้ปกครองและครู

5.3 การเชิญเข้าประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกประจำปีการศึกษา

5.3 การแจ้งผลการเรียนและการประเมินพฤติกรรมนักเรียนไปให้ผู้ปกครองที่บ้าน

6. ความร่วมมือจากนักเรียน เมื่อเริ่มเข้าศึกษาในโรงเรียนจะได้รับการปฐมนิเทศและแจกคู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง ครูทุกคนจะเข้าร่วมรับฟังการปฐมนิเทศโดยเฉพาะครูในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนใหม่ โรงเรียนจะแนะนำครูผู้สอน ครูที่ปรึกษาให้นักเรียนและผู้ปกครองทุกคนทราบ และชี้แจงข้อมูลต่างๆในหนังสือคู่มือนักเรียนและผู้ปกครองทุกเรื่อง โดยเฉพาะด้านระเบียบวินัย ความประพฤติ เกณฑ์การตัดคะแนน การพัฒนาวินัยปรับปรุงแก้ไขนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยเฉพาะปัญหาเสพติดโรงเรียนถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ขั้นหนัก ลงโทษโดยการตัดคะแนนความประพฤติ ครั้งที่ 1 จะตัดคะแนน 20 คะแนน ครั้งที่ 2 จะตัดคะแนน 25 คะแนน และครั้งที่ 3 จะตัดคะแนน 30 คะแนน นอกจากนี้โรงเรียนยังได้กำหนดขั้นตอนการพัฒนาวินัยและจริยธรรมตามลำดับไว้อย่างชัดเจน หากนักเรียนยังไม่แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ จะมีการดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 การว่ากล่าวตักเตือน

ขั้นที่ 2 การหักคะแนนพฤติกรรม

ขั้นที่ 3 การทำกิจกรรม, บำเพ็ญประโยชน์

ขั้นที่ 4 การทำสัญญา/ส่งต่อภายใน

ขั้นที่ 5 การทำทัณฑ์บน/ การเข้าค่ายพัฒนาวินัย/การคุมประพฤติ

ขั้นที่ 6 การให้อยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง

ขั้นที่ 7 การเรียนห้องเรียนทางเลือก

ขั้นที่ 8 การให้เปลี่ยนสถานที่เรียน

7. ความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง ดังนั้นเมื่อมีปัญหาทางกฎหมายจึงได้รับความอนุเคราะห์จากเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจในพื้นที่อำเภอเมืองเชียงใหม่เป็นอย่างดี ทั้งในเรื่องการเข้ามาตรวจตราในโรงเรียนเป็นครั้งคราว และการเข้ามาให้ความรู้ทางด้านกฎหมายต่างๆ การป้องกันปัญหายาเสพติดและโทษจากการเสพ ซื้อหรือมีไว้จำหน่ายยาเสพติดบางชนิด อีกทั้งจังหวัดเชียงใหม่ ได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ เข้ามาทำหน้าที่เป็นตำรวจโรงเรียน และยังได้รับความช่วยเหลือทางด้านการจราจรจากสถานีตำรวจในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ทั้งการมาให้ความรู้เรื่องการจราจรที่ปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในการมาโรงเรียน ช่วงเช้าเวลา 6.30-8.00 น.และกลับบ้านในช่วงหลังเลิกเรียนเวลา 16.00- 17.30 น.

ตาราง 4.6 ปัจจัยด้านการจัดองค์กร/บุคลากรผู้รับผิดชอบการดำเนินงานที่มีผลต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมือง เชียงใหม่

ปัจจัยด้านการจัดองค์กร/ บุคลากรผู้รับผิดชอบการ ดำเนินงาน	ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. โรงเรียนจัดให้มีครู รับผิดชอบการดำเนินงาน ป้องกันปัญหา ยาเสพติด	76 36.9%	100 48.5%	27 13.1%	2 1.0%	1 0.5%	4.20	.73	มาก
2. โรงเรียนกำหนดแนวทาง ปฏิบัติการป้องกันปัญหา ยาเสพติด	71 34.5%	93 45.1%	35 17.0%	6 2.9%	1 0.5%	4.10	.81	มาก
3. โรงเรียนจัดบริการให้ คำปรึกษาแนะนำใน การป้องกันปัญหา ยาเสพติด	62 30.1%	93 45.1%	41 19.9%	8 3.9%	2 1.0%	4.00	.86	มาก

ตาราง 4.6 (ต่อ)

ปัจจัยด้านการจัดองค์กร/ บุคลากรผู้รับผิดชอบการ ดำเนินงาน	ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
4. โรงเรียนมีมาตรการป้อง ปรามอย่างเข้มงวดใน การตรวจค้น การลักลอบนำ ยาเสพติดมาใช้	52 25.2%	91 44.2%	50 24.3%	8 3.9%	5 2.4%	3.86	.92	มาก
5. โรงเรียนมีการสุ่มตรวจ ปีสสาวะของนักเรียน	35 17.0%	82 39.8%	63 30.6%	19 9.2%	7 3.4%	3.58	.98	มาก
6. โรงเรียนมอบหมายให้มี บุคลากรรับผิดชอบงาน ป้องกันยาเสพติด	62 30.1%	111 53.9%	26 12.6%	6 2.9%	1 0.5%	4.10	.76	มาก
7. โรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติ การป้องกันยาเสพติดไว้ตลอด ปี	52 25.2%	100 48.5%	5 2.4%	4 1.9%	-	3.93	.86	มาก
8. โรงเรียนสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับโรงเรียนอื่นๆ ในการป้องกันปัญหาเสพติด	40 19.4%	103 50.0%	51 24.8%	6 2.9%	6 2.9%	3.80	.88	มาก
9. โรงเรียนจัดให้มีบุคลากร ประเมินผลการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติด	38 18.4%	113 54.9%	41 19.4%	9 43.4%	5 2.4%	3.83	.86	มาก
ภาพรวม ด้านการจัดองค์กร/บุคลากรผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน						3.93	.72	มาก

จากตาราง 4.6 พบว่า ภาพรวมการดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการจัดองค์กร/บุคลากรผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93

เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นพบว่า ทุกประเด็นมีการดำเนินการในระดับมากทุกประเด็น ลำดับแรกได้แก่ โรงเรียนจัดให้มีครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติด ($\bar{X}=4.20$) รองลงมาคือ โรงเรียนกำหนดแนวทางปฏิบัติการป้องกันปัญหาเสพติด ($\bar{X}=4.10$) มอบหมายให้

มีบุคลากรรับผิดชอบงานป้องกันยาเสพติด ($\bar{X}=4.10$) จัดบริการให้คำปรึกษาแนะนำในการป้องกันปัญหาเสพติด ($\bar{X}=4.00$) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันยาเสพติดไว้ตลอดปี ($\bar{X}=3.93$) มีมาตรการป้องปรามอย่างเข้มงวดในการตรวจค้น การลักลอบนำยาเสพติดมาใช้ ($\bar{X}=3.86$) จัดให้มีบุคลากรประเมินผลการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ($\bar{X}=3.83$) มีสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนอื่นๆ ในการป้องกันปัญหาเสพติด ($\bar{X}=3.80$) และมีการสุ่มตรวจปีสภาวะของนักเรียน ($\bar{X}=3.58$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงการดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการจัดองค์กร/บุคลากรผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในภาพรวมที่อยู่ในระดับมากนั้น เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ ให้ความสำคัญกับการดำเนินการจัดองค์กร/บุคลากรผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน ดังนี้

1. โรงเรียนจัดให้มีครูรับผิดชอบการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติด โดยครูทุกคนและฝ่ายกิจการนักเรียนมีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติด ครูกลุ่มงานอนามัยโรงเรียนมีหน้าที่ในการตรวจสอบเสด็จจากนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง และส่งตัวไปบำบัดรักษา

2. โรงเรียนกำหนดแนวทางปฏิบัติการป้องกันปัญหาเสพติด โดยกลุ่มกิจการนักเรียนและกลุ่มงานอนามัยโรงเรียนของโรงเรียนเป็นผู้วางแผนกำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียน โดยขอให้ครูผู้สอนแต่ละรายวิชาสอดแทรกหรือบูรณาการลงในวิชาที่สอน จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เผยแพร่ความรู้ เช่น จัดกิจกรรมชมรม TO BE NUMBER ONE จัดรายการเสียงตามสาย พูดหน้าเสาธง การจัดนิทรรศการและรณรงค์ป้องกันปัญหาเสพติด การกิจกรรมวันต่อต้านยาเสพติดโลก วันที่ 25 มิถุนายนของทุกๆ ปี ครูให้ความรู้ในคาบจริยธรรมและปฐมนิเทศนักเรียน จัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการและจัดทำรายงานการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังให้นักเรียนแกนนำป้องกันปัญหาเสพติดช่วยสอดส่องพฤติกรรมเพื่อนนักเรียนและแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เช่น นักเรียนแกนนำ อ.น้อย เพื่อนที่ปรึกษา Youth Counselor (YC) และ TO BE NUMBER ONE

3. โรงเรียนจัดบริการให้คำปรึกษาแนะนำในการป้องกันปัญหาเสพติด โดยมีกลุ่มงานอนามัยโรงเรียนเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำการป้องกันปัญหาเสพติดโดยตรง โดยมีทั้งการจัดประชุม แต่ไม่มีการบันทึกรายงานและมีการประชุมและบันทึกรายงานมากกว่าภาคเรียนละ 1 ครั้ง นักเรียนทุกห้องและทุกระดับชั้นจะได้รับคำแนะนำ คำปรึกษา และให้การอบรมเรื่องการป้องกันปัญหาเสพติด โดยโรงเรียนจะจัดเน้นระดับชั้นในช่วงโฮมรูม (Home Room)

4. โรงเรียนมีมาตรการป้องกันอย่างเข้มงวดในการตรวจค้นการลักลอบนำยาเสพติดมาใช้ มีกิจกรรมในการเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ได้แก่ การสุ่มตรวจปัสสาวะ การตรวจค้น การจัดสายตรวจนักเรียน การควบคุมพื้นที่เสี่ยงในโรงเรียน เช่น มุมอับ ที่ลับตาจะติดตั้งกล้องวงจรปิด บริเวณห้องน้ำจะจัดครูเวรเข้าตรวจตราอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังมีการขออนุญาตเจ้าของพื้นที่ตรวจพื้นที่เสี่ยงรอบๆ โรงเรียน เช่น สวนอาหาร หอพักหากพบว่ามีปัญหาเกิดขึ้น โรงเรียนจะมีการแจ้งเตือนปัญหาเสพติดแก่ผู้บริหาร โรงเรียน ครู ครูที่ปรึกษา ครูแกนนำฯ ครูฝ่ายกิจการนักเรียน ผู้ปกครอง นักเรียน นักเรียนแกนนำในโรงเรียนให้เฝ้าระวังอย่างเข้มงวด

5. โรงเรียนมีการสุ่มตรวจปัสสาวะของนักเรียนโดยการจัดตรวจสุขภาพประจำปี นักเรียนกลุ่มเสี่ยงจะได้รับการสุ่มตรวจด้วย เมื่อพบว่านักเรียนคนใดมีสารเสพติดในร่างกาย โรงเรียนจะแจ้งผู้ปกครองและร่วมกันส่งตัวไปบำบัดรักษา

6. โรงเรียนมอบหมายให้มีบุคลากรรับผิดชอบงานป้องกันยาเสพติด มอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ครูทุกคนในโรงเรียนทั้งครูผู้สอนและครูที่ปรึกษา ครูแกนนำการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน นักเรียนที่เป็นหัวหน้าชั้น นักเรียนแกนนำการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนและครูกลุ่มงานอนามัยโรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียนยังให้บุคคลภายนอกโรงเรียนได้เข้าร่วมในกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนอีกด้วย ได้แก่ ผู้ปกครอง ประชาชนในชุมชน สถาบันทางศาสนา ผู้นำท้องถิ่น ตำรวจ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เป็นต้น

7. โรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันยาเสพติดไว้ตลอดปี โดยมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาทุกคนไปเยี่ยมบ้านของนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนให้เสร็จสิ้นในภาคเรียนที่ 1 ต่อจากนั้นให้นักเรียนประเมินตนเอง ผู้ปกครองประเมินนักเรียน และครูที่ปรึกษาประเมินนักเรียน แล้วนำข้อมูลที่ไ้จากการประเมินมาจัดกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มปกติ สำหรับกลุ่มเสี่ยงนั้นโรงเรียนดำเนินการจัดครูให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครอง ให้นักเรียนแกนนำคอยสอดส่องพฤติกรรม และจัดค่ายอบรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีทั้งโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการเองและมอบให้หน่วยงานภายนอกดำเนินการ

8. โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนอื่นๆ ในการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ โรงเรียนหอพระ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย และโรงเรียนกาวิละวิทยาลัย ได้สร้างเครือข่ายร่วมมือกันทั้งในเรื่องการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด การจัดการแข่งขันรายการ TO BE NUMBER ONE การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในวันต่อต้านยาเสพติดโลก วันพลังสีขาว เป็นต้น

9. โรงเรียนจัดให้มีบุคลากรประเมินผลการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด โดยมอบหมายให้ฝ่ายกิจการนักเรียนเป็นผู้รายงานผลการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดโดยรายงานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 ทั้งภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ลงนามโดยผู้ดูแลงานด้านยาเสพติดและผู้บริหารโรงเรียน

ตาราง 4.7 ปัจจัยด้านการจัดกลไกเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่มีผลต่อการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่

ปัจจัยด้านการจัดกลไกเฝ้าระวัง ปัญหาการแพร่ระบาดของ ยาเสพติด	ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. โรงเรียนจัดครูเวรตรวจตรา ดูแลจุดอับต่างๆภายใน โรงเรียน	66 32.0%	94 45.6%	38 18.4%	5 2.4%	3 1.5%	4.04	.85	มาก
2. โรงเรียนติดตั้งกล้องวงจร ปิดในจุดอับต่างๆภายใน โรงเรียน	90 43.7%	85 41.3%	24 11.7%	3 1.5%	4 1.9%	4.23	.85	มากที่สุด
3. โรงเรียนสำรวจการมาเรียน ของนักเรียนทุกวันทำการ	99 48.1%	80 38.8%	22 10.7%	3 1.5%	2 1.0%	4.32	.79	มากที่สุด
4. โรงเรียนสำรวจพฤติกรรม เสี่ยงของนักเรียนในด้าน ยาเสพติด	55 26.7%	112 54.4%	31 15.0%	5 2.4%	3 1.5%	4.02	.80	มาก
5. โรงเรียนลงโทษนักเรียนที่มี พฤติกรรมใช้ยาเสพติด	54 26.2%	96 46.6%	38 18.4%	9 4.4%	9 4.4%	3.86	1.00	มาก
ภาพรวม								
ปัจจัยด้านการจัดกลไกเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด						4.10	.69	มาก

จากตาราง 4.7 พบว่า ภาพรวมการดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการจัดกลไกเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด มีการดำเนินการในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10

เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นพบว่า โรงเรียนได้ดำเนินการสำรวจการมาเรียนของนักเรียนทุกวันทำการ ($\bar{X}=4.32$) และโรงเรียนติดตั้งกล้องวงจรปิดในจุดอับต่างๆภายในโรงเรียน ($\bar{X}=4.23$) ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้โรงเรียนได้มีการดำเนินการจัดครูเวรตรวจตราดูแลจุดอับต่างๆภายในโรงเรียน ($\bar{X}=4.04$) รองลงมาคือ โรงเรียนสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนในด้านยาเสพติด ($\bar{X}=4.02$) และโรงเรียนลงโทษนักเรียนที่มีพฤติกรรมใช้ยาเสพติด ($\bar{X}=3.86$) ในระดับมาก ตามลำดับ

ทั้งนี้ จากการดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการจัดกลไกเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในภาพรวมมีการดำเนินการในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ ให้ความสำคัญในการจัดกลไกเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดโรงเรียน โดยดำเนินการ ดังนี้

1. จัดครูเวรตรวจตราดูแลจุดอับต่างๆภายในโรงเรียนและติดตั้งกล้องวงจรปิดในจุดอับต่างๆ ภายในโรงเรียน ทั้งในช่วงเช้าก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติและภายหลังเลิกเรียน ระหว่างการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะสำรวจรายชื่อนักเรียนในห้องเรียนก่อนทำการสอน และมีครูเวรที่ว่างจากการสอนตรวจตราตามจุดต่างๆภายในโรงเรียน นอกจากนี้ในห้องกิจการนักเรียนยังมีเครื่องรับโทรทัศน์รับการถ่ายทอดสัญญาณจากกล้องวงจรปิดที่ติดตั้งตามจุดอับต่างๆภายในโรงเรียน โดยมีครูเวรปฏิบัติหน้าที่เฝ้าระวังตลอดเวลา

2. สำรวจการมาเรียนของนักเรียนทุกวันทำการ มีการสำรวจการมาเรียนของนักเรียนในขณะที่เข้าแถวเคารพธงชาติในเวลาเช้า และมีการสำรวจการมาเรียนของนักเรียนของครูประจำวิชาทุกรายวิชา

3. สำรวจพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนในด้านยาเสพติด โดยกลุ่มกิจการนักเรียนและกลุ่มงานอนามัยโรงเรียนร่วมมือกันสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน โดยการบันทึกประวัติของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโดยละเอียด ทั้งสอบถาม สัมภาษณ์นักเรียน กลุ่มเพื่อนสนิทหากพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยง กลุ่มกิจการนักเรียนจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเพื่อนำนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านยาเสพติดไปบำบัดรักษา

4. ดำเนินการลงโทษนักเรียนที่มีพฤติกรรมใช้ยาเสพติด โดยปฏิบัติตามเกณฑ์การพัฒนา วินัย ปรับปรุงแก้ไขนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในเรื่องยาเสพติดโดยถือเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ร้ายแรงมีวิธีดำเนินการปรับพฤติกรรมเป็นขั้นต่อน ดังนี้

4.1 ครูที่พบเห็นการกระทำ ครูที่ปรึกษา ครูพัฒนาวิสัยระดับชั้น หัวหน้าระดับ คณะกรรมการกลุ่มกิจการนักเรียน ดำเนินการสอบสวนให้นักเรียนผู้กระทำความผิดบันทึกคำให้การ และแจ้งผู้ปกครองมารับทราบพฤติกรรมโดยทันที

4.2 กรณีกระทำความผิดครั้งแรก ให้หักคะแนนพฤติกรรมขั้นแรก 30 คะแนน ทำสัญญาหรือทำการส่งต่อ

4.3 การคุมประพฤติ กรณีนักเรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์บ่อยครั้ง ต้องคุมพฤติกรรม มีสมุดบันทึกกิจกรรมตามระยะเวลาและลักษณะของกิจกรรมที่อยู่ระหว่างคุมประพฤติให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการกลุ่มกิจการนักเรียน

4.4 กรณีกระทำความผิดซ้ำทุกชั้นตอนของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้ทำทัณฑ์บน/ส่งต่อภายในหรือให้พักอยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง

4.5 บันทึกคำให้การยึดสารเสพติดและสิ่งที่ใช้ในการกระทำความผิด เชิญผู้ปกครอง ทำทัณฑ์บน/บำเพ็ญประโยชน์ 30 ชั่วโมง

4.6 กรณีที่กระทำความผิดซ้ำทุกชั้นตอน ผ่านกระบวนการข้อ 3 มาแล้ว คณะกรรมการกลุ่มกิจการนักเรียน ลงมติให้นักเรียนผู้กระทำผิดพักอยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง/ส่งต่อภายนอก/ให้ศึกษาห้องเรียนทางเลือกหรือเปลี่ยนสถานที่เรียน

ตาราง 4.8 ปัจจัยด้านการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสแก่นักเรียนที่มีผลต่อการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ปัจจัยด้านการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสแก่นักเรียน	ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. โรงเรียนคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มเร่งด่วนที่สุด กลุ่มเร่งด่วน และกลุ่มปกติ	58 28.2%	106 51.5%	34 16.5%	7 3.4%	1 0.5%	4.03	.79	มาก
2. โรงเรียนมีการจัดให้มีการประเมินตนเอง (SDQ)	91 44.2%	88 42.7%	23 11.2%	3 1.5%	1 0.5%	4.29	.75	มากที่สุด
3. โรงเรียนจัดให้มีการเยี่ยมบ้านของนักเรียนทุกคน	88 42.7%	89 43.2%	23 11.2%	4 1.9%	2 1.0%	4.25	.80	มากที่สุด

ตาราง 4.8 (ต่อ)

ปัจจัยด้านการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสแก่นักเรียน	ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
4. โรงเรียนรายงานผลการเรียนแก่ผู้ปกครองทุกภาคเรียน	105 51.0%	77 37.4%	21 10.2%	1 0.5%	2 1.0%	4.37	.76	มากที่สุด
5. โรงเรียนจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงการเฝ้าระวังยาเสพติดทุกภาคเรียน	71 34.5%	96 46.6%	27 13.1%	7 3.4%	5 2.4%	4.07	.91	มาก
6. โรงเรียนติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนติดต่อกันหลายวัน	75 36.4%	102 49.5%	21 10.2%	6 2.9%	2 1.0%	4.17	.80	มาก
7. โรงเรียนให้ครูที่ปรึกษาเป็นผู้คัดกรองความประพฤติของนักเรียน	87 42.2%	93 45.1%	20 9.7%	4 1.9%	2 1.0%	4.26	.78	มากที่สุด
8. โรงเรียนให้โอกาสแก่นักเรียนที่คิดยาเสพติดไปบำบัดรักษา	71 34.5%	96 46.6%	33 16.0%	4 1.9%	2 1.0%	4.12	.81	มาก
9. โรงเรียนให้ข้อมูลข่าวสารรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในช่วงก่อนเคารพธงชาติ	47 22.8%	102 49.5%	41 19.9%	9 4.4%	7 3.4%	3.84	.94	มาก
ภาพรวม						3.74	.56	มาก
ปัจจัยด้านการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสแก่นักเรียน								

จากตาราง 4.8 พบว่า ภาพรวมการดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสแก่นักเรียน มีการดำเนินการในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74

เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นพบว่า โรงเรียนรายงานผลการเรียนแก่ผู้ปกครองทุกภาคเรียน ($\bar{X}=4.37$) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดให้มีการประเมินตนเอง (SDQ) ($\bar{X}=4.29$) โรงเรียนให้ครูที่ปรึกษาเป็นผู้คัดกรองความประพฤติของนักเรียน ($\bar{X}=4.26$) และจัดให้มีการเยี่ยมบ้านของนักเรียนทุกคน ($\bar{X}=4.25$) ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

นอกจากนี้ โรงเรียนได้มีการดำเนินการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนติดต่อกันหลายวัน ($\bar{X}=4.17$) รองลงมาคือ โรงเรียนให้โอกาสแก่นักเรียนที่ติดยาเสพติดไปบำบัดรักษา ($\bar{X}=4.12$) มีการจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงการเฝ้าระวังยาเสพติดทุกภาคเรียน ($\bar{X}=4.07$) มีการคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มเร่งด่วนที่สุด กลุ่มเร่งด่วน และกลุ่มปกติ ($\bar{X}=4.03$) และโรงเรียนให้ข้อมูลข่าวสารณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในช่วงก่อนเคารพธงชาติ ($\bar{X}=3.84$) ในระดับมาก ตามลำดับ

จากการดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสแก่นักเรียน ในภาพรวมที่มีการดำเนินการในระดับมากนั้น เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ให้ความสำคัญในการดำเนินการจัดระบบดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสแก่นักเรียน ดังนี้

1. คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มเร่งด่วนที่สุด กลุ่มเร่งด่วน และกลุ่มปกติ โดยปฏิบัติตามข้อเสนอที่มีต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา โดยสำนักงาน ป.ป.ส. โดยให้โรงเรียนดำเนินการสำรวจค้นหา และคัดกรองนักเรียนในโรงเรียน ให้ครูที่ปรึกษาหรือครูที่เข้าถึงนักเรียนกลุ่มเสี่ยง จัดจำแนกนักเรียนในช่วงเปิดภาคเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเร่งด่วนที่สุด ได้แก่นักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด (ค้า/เสพ/ติด) กลุ่มเร่งด่วน ได้แก่ นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและมีปัจจัยเสี่ยงเบื้องต้น คือ มีปัญหาครอบครัวแตกแยก/มีพฤติกรรมเที่ยวเตร่/มีพฤติกรรมหนีเรียน ขาดเรียน/ผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ/มีพฤติกรรมดื้อแค้น/มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของโรงเรียน/พักอาศัยอยู่ในชุมชน/หอพักที่มีปัญหาแพร่ระบาดของยาเสพติดมาก/มีพฤติกรรมใช้สารเสพติดเบื้องต้น เช่น บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่คณะทำงานพิจารณาเห็นเป็นปัจจัยเสี่ยง กลุ่มปกติ ได้แก่ นักเรียนทั่วไปที่ไม่มีปัญหาเสพติด

2. จัดให้มีการประเมินตนเอง (SDQ = strengths and difficulties Questionnaire) โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง ครูที่ปรึกษาเป็นผู้ประเมินนักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนเป็นผู้ประเมินนักเรียนในปกครอง โดยประเมินในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนที่ 2 ของทุกปี ในการประเมินตนเองจะมีการคัดกรองเพื่อค้นหานักเรียนกลุ่มเสี่ยง และดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยการส่งไปบำบัดรักษา

3. จัดให้มีการเยี่ยมบ้านของนักเรียนทุกคน โรงเรียนวัดโนนทัยพาศมีคำสั่งมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาทุกคน ไปเยี่ยมบ้านของนักเรียนในความดูแลทุกคนให้เสร็จสิ้นก่อนปิดภาคเรียนที่ 1 เพื่อให้ครูที่ปรึกษาเข้าถึงและรู้จักนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น หากพบว่านักเรียนคนใดมีปัญหาหรือเสี่ยงต่อยาเสพติด โรงเรียนและครูที่ปรึกษาจะร่วมมือกับผู้ปกครองหาวิธีแก้ไขก่อนที่จะแก้ไขได้ทัน

4. โรงเรียนรายงานผลการเรียนแก่ผู้ปกครองทุกภาคเรียน โดยนัดหมายผู้ปกครองมารับผลการเรียนภาคหลังการสอบปลายภาคเสร็จสิ้นทุกภาคเรียน นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองได้พบกันเพื่อปรึกษาด้านพฤติกรรมของนักเรียนในปกครอง ทั้งเรื่องการเรียนรู้ การคบเพื่อน การมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติด และด้านอื่นๆ เป็นต้น

5. โรงเรียนติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนติดต่อกันหลายวัน โดยมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาสำรวจเวลาเรียนของนักเรียนทุกคน และแจ้งให้กลุ่มกิจการนักเรียนทราบทันทีภายหลังเข้าแถวเคารพธงชาติ หากพบว่ามึ้นักเรียนในห้องประจำชั้นขาดเรียนโดยไม่ทราบสาเหตุ ครูที่ปรึกษาจะแจ้งกลุ่มกิจการนักเรียนให้ส่งข้อความ (SMS) เตือนไปถึงผู้ปกครอง หากพบว่านักเรียนขาดเรียนหลายวันเกิน 1 สัปดาห์ติดต่อกัน กลุ่มกิจการนักเรียนจะขอเชิญผู้ปกครองมารับรู้ปัญหาและร่วมกันหาวิธีแก้ไขปัญหานักเรียนขาดเรียน

6. ให้ครูที่ปรึกษาเป็นผู้คัดกรองความประพฤติของนักเรียน โดยมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาเป็นผู้สำรวจตรวจตราความประพฤติของนักเรียนในชั้นเรียน โดยการจัดชั่วโมงโฮมรูม (Home room) ในชั่วโมงแรกของวันต่างๆ ตามที่โรงเรียนกำหนด เช่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จัดชั่วโมงโฮมรูมในวันจันทร์ เป็นต้น ครูที่ปรึกษาจะเข้าไปให้ความรู้เรื่องระเบียบวินัย การประพฤติตน การป้องกันและหลีกเลี่ยงให้ห่างไกลยาเสพติด นอกจากนี้กลุ่มงานอนามัยโรงเรียนยังจัดวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เรื่องยาเสพติดมาบรรยายให้นักเรียนแต่ละระดับชั้นฟังในชั่วโมงโฮมรูมอีกด้วย

7. โรงเรียนให้โอกาสแก่นักเรียนที่ติดยาเสพติดไปบำบัดรักษา ซึ่งปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยหากพบว่านักเรียนคนใดเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจะต้องได้รับการดูแลแก้ไข เยียวยาและให้กลับตัวเป็นเยาวชนที่ดี นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อปัญหายาเสพติดจะต้องได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดี นักเรียนที่เสพยาเสพติดให้ถือว่าเป็นผู้ป่วยและรีบส่งไปบำบัดรักษา นักเรียนที่ไม่มีปัญหายาเสพติดจะต้องได้รับการพัฒนาให้มีภูมิคุ้มกันยาเสพติดที่เข้มแข็งและพัฒนาเป็นแกนนำขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อป้องกัน แก้ไข และเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดต่อไป

8. โรงเรียนให้ข้อมูลข่าวสารรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในช่วงก่อนเคารพธงชาติ โดยการจัดป้ายนิเทศตามอาคารเรียนต่างๆ การให้ความรู้เรื่องยาเสพติดโดยการออกอากาศส่งเสียงตามสาย ก่อนเข้าแถวเคารพ ธงชาติและการให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในช่วงก่อนเคารพธงชาติเป็นระยะๆอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีการแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวและละครสั้นเกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนบริเวณหน้าเสาธงก่อนเคารพธงชาติในวันต่อต้านยาเสพติดโลกของทุกๆ ปี

ตาราง 4.9 ภาพรวมปัจจัยที่มีผลต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่

ปัจจัยที่มีผลต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง	4.09	.57	มาก
2. ด้านการจัดองค์กร/บุคลากรผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน	3.93	.72	มาก
3. ด้านการจัดกลไกเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด	4.10	.69	มาก
4. ด้านการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสแก่นักเรียน	3.74	.56	มาก
ภาพรวม ปัจจัยที่มีผลต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน	3.96	.56	มาก

จากตาราง 4.9 พบว่า ภาพรวมการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีการดำเนินการในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านมีการดำเนินการในระดับมาก ลำดับแรกได้แก่ ด้านการจัดกลไกเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ($\bar{X}$ =4.10) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X}$ =4.09) ด้านการจัดองค์กร/บุคลากรผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน ($\bar{X}$ =3.93) และ ด้านการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสแก่นักเรียน ($\bar{X}$ =3.74) ตามลำดับ

4.3 ผลของการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ผลของการป้องกันปัญหาเสพติดใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่ ด้าน
ผลของการบริหารจัดการ และผลที่เกิดกับผู้เรียน ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตาราง 4.10 ผลของการป้องกันปัญหาเสพติดใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

ผลของการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. มีการกำหนดนโยบายด้าน การป้องกันปัญหาเสพติดใน โรงเรียน	76 36.9%	91 44.2%	35 17.0%	2 1.0%	2 1.0%	4.15	.80	มาก
2. มีการจัดทำแผนพัฒนาด้าน การป้องกันปัญหาเสพติดใน โรงเรียน	63 30.6%	103 50.0%	34 16.5%	4 1.9%	2 1.0%	4.07	.79	มาก
3. มีการกำหนดโครงสร้างตาม แผนพัฒนาด้านการป้องกัน ปัญหาเสพติดในโรงเรียน	61 29.6%	100 48.5%	36 17.5%	6 2.9%	3 1.5%	4.02	.84	มาก
4. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ ในการดำเนินงานตาม แผนพัฒนา ด้านการป้องกัน ปัญหาเสพติดในโรงเรียน	68 33.0%	100 48.5%	29 14.1%	7 3.4%	2 1.0%	4.09	.83	มาก
5. มีการสนับสนุนทรัพยากร ในการดำเนินงานตาม แผนพัฒนา ด้านการป้องกัน ปัญหาเสพติดในโรงเรียน	60 29.1%	102 49.5%	36 17.5%	6 2.9%	2 1.0%	4.03	.82	มาก

ตาราง 4.10 (ต่อ)

ผลของการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
6. มีการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาด้านการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน	56 27.2%	104 50.5%	39 18.9%	3 1.5%	4 1.9%	4.00	.83	มาก
7. มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งเสริมการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน	70 34.0%	97 47.1%	33 16.0%	3 1.5%	3 1.5%	4.11	.82	มาก
8. มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยห่างไกลจากแหล่งยาเสพติด	66 32.0%	94 45.6%	39 18.9%	4 1.9%	3 1.5%	4.05	.84	มาก
9. มีการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	64 31.1%	102 49.5%	33 16.0%	3 1.5%	4 1.9%	4.06	.83	มาก
10. มีการจัดนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พัฒนาการเรียนรู้	65 31.6%	100 48.5%	32 15.5%	6 2.9%	3 1.5%	4.06	.84	มาก
11. มีการสร้างสื่อนวัตกรรมป้องกันปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน	46 22.3%	105 51.0%	42 20.4%	9 4.4%	4 1.9%	3.87	.87	มาก
12. มีการจัดโครงการรณรงค์ป้องกันปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน	60 29.1%	107 51.9%	31 15.0%	6 2.9%	2 1.0%	4.05	.80	มาก
13. มีกิจกรรมที่แสดงถึงการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน	57 27.7%	106 51.5%	35 17.0%	6 2.9%	2 1.0%	4.02	.80	มาก

ตาราง 4.10 (ต่อ)

ผลของการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
14. ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำองค์กร	67 32.5%	101 49.0%	29 14.0%	5 2.4%	4 1.9%	4.08	.85	มาก
15. ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะในการบริหารจัดการ	64 31.1%	102 49.5%	30 14.6%	6 2.9%	4 1.9%	4.05	.86	มาก
16. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม	82 39.8%	90 43.7%	27 13.1%	5 2.4%	2 1.0%	4.19	.82	มาก
17. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีความมุ่งมั่นในการทำงาน	75 36.4%	95 46.1%	27 13.1%	7 3.4%	2 1.0%	4.14	.83	มาก
18. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นแบบอย่างที่ดี	79 38.3%	91 44.2%	30 14.6%	4 1.9%	2 1.0%	4.17	.81	มาก
19. ครูผู้สอนเป็นผู้มีองค์ความรู้ด้านการป้องกันปัญหา ยาเสพติด	65 31.6%	109 52.9%	23 11.2%	8 3.9%	1 0.5%	4.11	.78	มาก
20. ครูผู้สอนมีทักษะปฏิบัติงานด้านการสร้าง ภูมิคุ้มกันยาเสพติด	59 28.6%	107 51.9%	33 16.0%	5 2.4%	2 1.0%	4.05	.79	มาก
21. ครูผู้สอนเป็นผู้มีคุณธรรม	88 42.7%	97 47.1%	16 7.8%	4 1.9%	1 0.5%	4.30	.73	มากที่สุด
22. ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นใน การทำงาน	82 39.8%	95 46.1%	24 11.7%	4 1.9%	1 0.5%	4.23	.76	มากที่สุด
23. ครูผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดี	85 41.3%	95 46.1%	18 8.7%	6 2.9%	2 1.0%	4.24	.80	มากที่สุด
24. มีการพัฒนาเครือข่าย ป้องกันปัญหายาเสพติดทั้ง ภายในและภายนอกโรงเรียน	53 25.7%	105 51.0%	35 17.0%	8 3.9%	5 2.4%	3.94	.89	มาก

ตาราง 4.10 (ต่อ)

ผลของการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
25. ภาาีตรีอ่ามีส่วนร่วมใน การเฝ้าระวังปัญหาเสพติดใน โรงเรียน	48 23.3%	99 48.1%	46 22.3%	9 4.4%	4 1.9%	3.86	.88	มาก
26. ภาาีตรีอ่าสนับสนุน การจัดกิจกรรมตามนโยบาย ของโรงเรียนด้านการป้องกัน ปัญหาเสพติด	40 19.4%	106 51.5%	48 23.3%	9 4.4%	3 1.5%	3.83	.84	มาก
27. โรงเรียนรับข้อมูลข่าวสาร จากภาาีตรีอ่าอย่าง หลากหลาย	43 20.9%	103 50.0%	49 23.8%	9 4.4%	2 1.0%	3.85	.83	มาก
28. โรงเรียนรับข้อมูลข่าวสาร จากชุมชนอย่างหลากหลาย	43 20.9%	103 50.0%	47 22.8%	10 4.9%	3 1.5%	3.84	.86	มาก
29. โรงเรียนมีการวางแผน กำกับติดตามประเมินผลที่ ชัดเจน	41 19.9%	106 51.5%	47 22.8%	9 4.4%	3 1.5%	3.84	.84	มาก
30. โรงเรียนมีรายงานผล การติดตามด้านการป้องกันปัญหา เสพติด	44 21.4%	112 54.4%	39 18.9%	9 4.4%	2 1.0%	3.91	.81	มาก
31. โรงเรียนนำผลการประเมินด้าน การป้องกันปัญหาเสพติดไปใช้ ในการพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษา	46 22.3%	111 53.9%	37 18.0%	10 4.9%	2 1.0%	3.92	.82	มาก
ภาพรวม ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา						4.04	.68	มาก

จากตาราง 4.10 พบว่า ภาพรวมผลของการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า

ผลของการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ครูผู้สอนเป็นผู้มีคุณธรรม ($\bar{X}=4.30$) รองลงมาคือ ครูผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X}=4.24$) และครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน ($\bar{X}=4.23$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ ผลของการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม ($\bar{X}=4.19$) ผู้บริหารโรงเรียนเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X}=4.17$) มีการกำหนดนโยบายด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน ($\bar{X}=4.15$) ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ($\bar{X}=4.14$) มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งเสริมการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน ($\bar{X}=4.11$) ครูผู้สอนเป็นผู้มีองค์ความรู้ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ($\bar{X}=4.11$) มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน ($\bar{X}=4.09$) ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำองค์กร ($\bar{X}=4.08$) มีการจัดทำแผนพัฒนาด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน ($\bar{X}=4.07$) มีการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ($\bar{X}=4.06$) มีการจัดนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.06$)

มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยห่างไกลจากแหล่งยาเสพติด ($\bar{X}=4.05$) ครูผู้สอนมีทักษะปฏิบัติงานด้านการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด ($\bar{X}=4.05$) ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะในการบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.05$) มีการจัดโครงการรณรงค์ป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน ($\bar{X}=4.05$) มีการสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน ($\bar{X}=4.03$) มีการกำหนดโครงสร้างตามแผนพัฒนาด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน ($\bar{X}=4.02$) มีกิจกรรมที่แสดงถึงการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน ($\bar{X}=4.02$) มีการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน ($\bar{X}=4.00$) มีการพัฒนาเครือข่ายป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X}=3.94$) โรงเรียนนำผลการประเมินด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ($\bar{X}=3.92$) โรงเรียนมีรายงานผลการติดตามด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ($\bar{X}=3.91$) มีการสร้างสื่อนวัตกรรมป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน ($\bar{X}=3.87$) ภาครีหรือข่ายมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน ($\bar{X}=3.86$) โรงเรียนรับข้อมูลข่าวสารจาก

ภาคีเครือข่ายอย่างหลากหลายจากชุมชนอย่างหลากหลาย ($\bar{X}=3.85$) โรงเรียนมีการวางแผนกำกับติดตามประเมินผลที่ชัดเจน ($\bar{X}=3.84$) และภาคีเครือข่ายสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามนโยบายของโรงเรียนด้านการป้องกันปัญหายาเสพติด ($\bar{X}=3.83$) ตามลำดับ

จากผลของการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาที่พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับดี เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ มีระบบการบริหารจัดการสถานศึกษา ที่เอื้อต่อการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ดังนี้

1. มีการกำหนดนโยบายด้านการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน โดยกำหนดให้ครูที่ปรึกษาทุกคนทำหน้าที่คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยง กำหนดให้ครูผู้สอนบูรณาการเรื่องการป้องกันปัญหายาเสพติดเข้าไปในกระบวนการเรียนการสอน กำหนดให้กลุ่มงานอนามัยโรงเรียนจัดกิจกรรมในวันต่อต้านยาเสพติดโลก เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดป้ายนิเทศ การแสดงบทบาทสมมติ ละครสั้น การจัดขบวนแห่ต่อต้านยาเสพติด เป็นต้น

2. มีการจัดทำแผนพัฒนาด้านการป้องกันปัญหายาเสพติด เพื่อป้องกันปัญหายาเสพติดเริ่มตั้งแต่การคัดกรองนักเรียน หากพบว่ามีนักเรียนกลุ่มเสี่ยง จะเชิญครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองมารับรู้ปัญหาและแก้ไขปัญหาร่วมกัน และหากพบว่ามีนักเรียนที่มีปัญหายาเสพติดที่จำเป็นต้องได้รับการดูแล บำบัดรักษา โรงเรียนจะส่งนักเรียนไปบำบัดรักษา ณ สถานบำบัดของทางราชการ

3. มีการกำหนดโครงสร้างตามแผนพัฒนาด้านการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน โดยขอความร่วมมือจากครูในโรงเรียน เสียสละเวลาว่างจากการสอนมารับหน้าที่ต่างๆ ในกลุ่มกิจการนักเรียน ในด้านการป้องกันปัญหายาเสพติดจะมีครูกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลานามัยเข้าเป็นกรรมการร่วม โดยเฉพาะครูกลุ่มงานอนามัย โรงเรียนจะปฏิบัติหน้าที่สอนรายวิชาสุขศึกษาและเป็นครูพยาบาลไปพร้อมๆกัน

4. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาด้านการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน โดยกำหนดให้ครูที่ปรึกษาและครูผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่คัดกรองนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ นักเรียนที่มีปัญหาครอบครัวแตกแยก นักเรียนที่มีพฤติกรรมเที่ยวเตร่ นักเรียนที่มีพฤติกรรมหนีเรียน ขาดเรียน ผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ มีพฤติกรรมดื้อแค้น ละเอียดถี่ถ้วนของโรงเรียน และพักอาศัยในแหล่งที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยกำหนดให้ครูที่ปรึกษาเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนและจัดทำรายงานเสนอฝ่ายกิจการนักเรียนพร้อมหลักฐานการเยี่ยมบ้าน เช่น ภาพถ่ายครูที่ไปเยี่ยมบ้านและผู้ปกครองนักเรียน การบันทึกการเยี่ยมบ้านของครูที่ปรึกษา โดยมีผู้ปกครองรับรอง เป็นต้น

5. มีการสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาด้านการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน โดยประเมินจากระยะทางจากโรงเรียนถึงบ้านของนักเรียน สนับสนุนงบประมาณในการจัดงานวันต่อต้านยาเสพติดโลก สนับสนุนบุคลากรและนักเรียนให้เข้ารับการอบรม เป็นบุคลากรระดับแกนนำต่อต้านยาเสพติด สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดนิทรรศการยาเสพติด วัสดุสำนักงานเพื่อใช้ในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด

6. มีการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาด้านการ ป้องกันปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน เช่น สนับสนุนยานพาหนะของ โรงเรียนในการติดต่อประสานงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปัญหา ยาเสพติด สนับสนุนด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาคารในการจัดประชุม อบรมครู นักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง

7. มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งเสริมการป้องกันปัญหา ยาเสพติดใน โรงเรียน โดยครูที่ปรึกษาสามารถศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลได้ในอัตราส่วน ครู 1 คนต่อนักเรียน 20 คน ใน ห้องเรียนห้องหนึ่งๆ จะมีครูที่ปรึกษาร่วมกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนห้องละ 2 คน ครูจึงมีความใกล้ชิดกับนักเรียนและสามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนได้

8. มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยห่างไกลจากแหล่งยาเสพติด ทั้งบริเวณที่เป็นจุดอับ และจุดเปิดเผย มีการติดตั้งกล้องวงจรปิด โดยติดตั้งตามจุดต่างๆจำนวนมาก มีครูเวรตรวจตราอย่างสม่ำเสมอ

9. มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545) และหลักการ จัดการเรียนการสอนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด จึงมีการบูรณาการกิจกรรมที่หลากหลาย โดย โรงเรียนกำหนดให้แต่ละระดับชั้นบูรณาการความรู้ต่างๆเข้าไปในกระบวนการเรียนการสอน

10. มีการจัดนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนมีโอกาส เรียนรู้ได้ด้วยตนเองและใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลตามสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรได้อย่าง รวดเร็ว และทันต่อการรายงาน ห้องเรียนทุกห้องจึงมีการติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายและ จอภาพเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ครูผู้สอนสามารถนำสื่อ เทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะข้อมูล ด้านยาเสพติด

11. มีการสร้างสื่อนวัตกรรมป้องกันปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน โดยกำหนดให้ครูผู้สอน ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งสื่อที่ผลิตและจำหน่ายจากร้านค้า และสื่อที่ผลิตด้วยตนเอง โดยเฉพาะการ จัดทำสื่อการเรียนการสอนด้าน การป้องกันปัญหา ยาเสพติด ครูผู้สอนส่วนใหญ่จะผลิตสื่อด้วยตนเอง เนื่องจากตรงกับความต้องการในการใช้มากกว่าสื่อที่ซื้อจากร้านค้าหรือสื่อที่ได้รับการบริจาค

12. มีการจัดโครงการรณรงค์ป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน โดยเฉพาะในวันต่อต้านยาเสพติดโลกวันที่ 25 มิถุนายนของทุกๆปี เป็นต้น

13. มีกิจกรรมที่แสดงถึงการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียน ได้แก่ การคัดกรองนักเรียน การติดตั้งกล้องวงจรปิดตามจุดต่างๆในโรงเรียน การสำรวจเวลามาเรียนของนักเรียนทุกวัน ทำการ การจัดงานต่อต้านยาเสพติดในวันต่อต้านยาเสพติดโลก 25 มิถุนายนของทุกๆปี การส่งนักเรียนเข้าร่วม กิจกรรมการแข่งขัน TO BE NUMBER ONE และการประกวดเชียร์ลีดเดอร์ เป็นต้น

14. ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำองค์กร โดยนำโรงเรียนเข้าสู่ระบบมาตรฐาน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล (World Class) การจัดการเรียนการสอนในโปรแกรมภาษาอังกฤษ (English Program) การจัดการเรียนการสอนในโปรแกรมต่างๆได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาจีนภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาเวียดนาม และภาษาพม่า การจัดการเรียนการสอนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ การจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีพรสวรรค์ทางคณิตศาสตร์ (Gifted Mathematics) การจัดการเรียนการสอนโรงเรียนในฝัน การจัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน การนำโรงเรียนเข้าสู่การประเมินโรงเรียนในฝัน การนำโรงเรียนเข้าสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน การนำโรงเรียนเข้าสู่การประเมินคุณภาพภายใน เป็นต้น

15. ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะในการบริหารจัดการ ได้แก่ การนำโรงเรียนเข้าสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อรองรับการเข้าสู่การเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนในปีพ.ศ. 2558 การกำหนดตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากรให้ตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษาจบมา การให้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครู ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การมีห้องถ่ายเอกสาร การมีห้องอัดสำเนา การอนุญาตให้ใช้รถโรงเรียนในการติดต่อราชการ การอำนวยความสะดวกให้แก่ครูในการสำรวจนักเรียน เป็นต้น

16. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม โดยใช้หลักพรหมวิหาร 4 คือ มีเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา บริหารจัดการโดยใช้หลักเหตุผล ยึดกฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก เป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ครูทุกคนได้ประพฤติปฏิบัติตาม สรีรธาการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรมีคุณธรรมในวันสำคัญต่างๆของทางราชการและศาสนา ได้แก่ กิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษา กิจกรรมในวันเข้าพรรษา กิจกรรมอบรมธรรมะสังฆจร การสอบนักธรรมระดับต่างๆ กิจกรรมวันต่อต้านยาเสพติดโลก กิจกรรมวันงดดื่มสุราแห่งชาติ เป็นต้น

17. ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการทำงาน โดยจัดประชุมประจำเดือนทุกวันอังคารแรกของเดือนเพื่อร่วมวางแผนกับครูทุกคน จัดประชุมครูใน 4 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มวิชาการ กลุ่มบริการ กลุ่มอำนวยการและกลุ่มกิจการนักเรียนเพื่อกำหนดแนวทางและวิธีการในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและ

เหมาะสมกับลักษณะของงานแต่ละประเภท โดยมุ่งให้เกิดผลสำเร็จของงาน โดยเฉพาะกลุ่มกิจการนักเรียนมีความมุ่งมั่นที่จะคัดกรองนักเรียนให้จำแนกได้อย่างชัดเจนว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มปกติ หากพบว่ามีนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ผู้บริหารโรงเรียนจะร่วมมือกับครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงนั้นทันที

18. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยในด้านการครองตนผู้บริหารโรงเรียนทุกท่านเป็นผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตครอบครัว มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง และมีความเจริญก้าวหน้าทางราชการ มีตำแหน่งทางบริหารในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการครองคน ผู้บริหารโรงเรียนทุกท่านให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่มีความลำเอียง วางตนเป็นกลาง และยึดถือกฎระเบียบกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลักในการบริหารจัดการ ด้านครองงาน ผู้บริหารโรงเรียนทุกท่านมีความรู้และความสามารถในการบริหารงานจัดการ ทำให้โรงเรียนมีความเจริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ โรงเรียนได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติจำนวนมากในหลายๆด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาโดยเฉพาะการแข่งขันวอลเลย์บอล การประกวดวงโยทวาทิต การแข่งขันในรายการต่างๆตามโครงการ TO BE NUMBER ONE เพื่อการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เป็นต้น

19. ครูผู้สอนเป็นผู้มีองค์ความรู้ด้านการป้องกันปัญหายาเสพติด โดยได้รับการอบรมความรู้เรื่องยาเสพติด และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาทบทวนในชั่วโมงโฮมรูม (Home Room) ร่วมกับนักเรียน

20. ครูผู้สอนมีทักษะปฏิบัติงานด้านการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด โดยมีครูแกนนำที่ได้รับการอบรมการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด และนำความรู้ที่ได้รับมาขยายผลให้แก่ครูอื่นๆ โดยการจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง เมื่อพบว่ามีนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านยาเสพติด ครูผู้สอนจะรายงานกลุ่มกิจการนักเรียนและร่วมมือกับครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองของนักเรียนเพื่อแก้ไขทันที

21. ครูผู้สอนเป็นผู้มีคุณธรรม เป็นผู้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ที่กำหนดให้ครูเป็นผู้มีคุณธรรม สอนศิษย์โดยไม่ลำเอียง ปฏิบัติตามวินัยข้าราชการครู โดยปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม ครูผู้สอนต้องวางตัวเป็นกลาง มีความรักและเมตตาต่อศิษย์ เมื่อนักเรียนกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ครูผู้สอนจะร่วมมือกับครูที่ปรึกษา ครูกลุ่มกิจการนักเรียนและผู้ปกครองแก้ไขปัญหาค ด้วยความเป็นธรรมตามลักษณะของบิดา มารดาปฏิบัติต่อบุตรในเบื้องต้น

22. ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน ก็ ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายด้วยความอุทิศหาวิริยะ เพื่อให้มีเกียรติประวัติที่ดี และเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ครูบรรจุใหม่

23. ครูผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งถือว่า ครูเป็นปูชนียบุคคล นักเรียนจะแสดงความเคารพนับถือครูอย่างสนิทใจ ได้นั้น ครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่นักเรียน ซึ่งครูที่สอนในโรงเรียน

มัธยมศึกษาในอำเภอเมืองส่วนใหญ่สอบผ่านนักเรียนชั้นเอก อีกทั้งพบว่าครูผู้สอนเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตนตามวินัยข้าราชการครู ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่เสมอ ครูผู้สอนเข้าและออกห้องสอนตรงเวลา ใฝ่หาสุขภาพ แต่งกายสะอาดเรียบร้อย ปฏิบัติต่อนักเรียนโดยไม่ลำเอียง หมั่นอบรมให้ความรู้ถึงอันตรายของยาเสพติดอยู่เสมอ เป็นต้น

24. มีการพัฒนาเครือข่ายป้องกันปัญหายาเสพติดทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยจัดเป็นผู้ปกครองเครือข่าย มีหน้าที่ช่วยเหลือโรงเรียนในการดูแลสอดส่องพฤติกรรมของเด็กในปกครองขณะอยู่ที่บ้าน และช่วยเหลือผู้ปกครองด้วยกันเพื่อหาวิธีแก้ไขพฤติกรรมที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรภูพิงค์ในการเข้ามาให้ความรู้ความเข้าใจถึงข้อกฎหมายที่เกิดจาก การกระทำความผิดเกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้โทษ การให้ความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง ในกรณีที่พบว่านักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมหรือมีความเสี่ยงด้านยาเสพติดเช่น ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนวัดโนนทัยพ่ายกับโรงเรียนหอพระ

25. ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในโรงเรียน โดยโรงเรียนในเขตพื้นที่ใกล้เคียงกันได้แก่ โรงเรียนวัดโนนทัยพ่าย โรงเรียนหอพระ โรงเรียนกาวีละวิทยาลัย โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยและโรงเรียนอื่นๆ มีการส่งครูเข้าร่วมประชุมเครือข่าย ณ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเฝ้าระวัง มิให้เกิดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในโรงเรียนทุกภาคเรียนอย่างสม่ำเสมอ

26. ภาคิเครือข่ายสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามนโยบายของโรงเรียนด้านการป้องกันปัญหาเสพติด โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34 ร่วมมือกันปฏิบัติตามนโยบายของแต่ละโรงเรียนในการป้องกันปัญหาเสพติด โดยการจัดกิจกรรมต่างๆร่วมกันเช่น กิจกรรม TO BE NUMBER ONE ในวันต่อต้านยาเสพติดโลก วันที่ 25 มิถุนายนของทุกๆปี เป็นต้น

27. โรงเรียนรับข้อมูลข่าวสารจากภาคิเครือข่ายอย่างหลากหลาย ได้รับข้อมูลข่าวสารจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 โรงเรียนในกลุ่มคอยสุเทพและกลุ่มคอยอื่นๆ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือ ป.ป.ส. ศูนย์รับแจ้งข่าวยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถานีตำรวจกองเมืองเชียงใหม่และสถานีตำรวจภูธรภูพิงค์ เป็นต้น

28. โรงเรียนรับทราบข้อมูลข่าวสารจากชุมชนอย่างหลากหลาย เช่น ได้รับข้อมูลข่าวสารยาเสพติดจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ เทศบาลนครเชียงใหม่ องค์การบริหารส่วนตำบลสุเทพ เทศบาลตำบลหนองหอย ชุมชนวัดสวนดอก ชุมชนสวนบวกหาด เป็นต้น

29. โรงเรียนมีการวางแผนกำกับติดตามประเมินผลที่ชัดเจนและโรงเรียนมีรายงานผล การติดตามด้านการป้องกันปัญหาเสพติด มีการวางแผนในการคัดกรองนักเรียน โดยครูที่ปรึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงเป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด/ยาเสพติด และสงสัยว่าค้ายา กลุ่มปกติเป็นกลุ่มที่ไม่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด/ยาเสพติด โดยกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงาน ป.ป.ส. ขอความร่วมมือโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 ให้รายงานสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษาเพื่อดำรงความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา โดยรายงานในแบบรายงานที่ 1 แบบสำรวจสถานะสถานศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ในภาคเรียนที่ 1 ภายในเดือนสิงหาคม

30. โรงเรียนนำผลการประเมินด้านการป้องกันปัญหาเสพติดไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยนำผลมาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาเพื่อหาวิธีป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ในลักษณะเดียวกันกับผลการประเมินนั้นอีก และหากพบว่าไม่มีข้อมูลด้านใดสามารถใช้ในการป้องกันปัญหาเสพติดได้ ผู้บริหารจะสร้างเสริมความเข้มแข็งในทางด้านนั้นก่อนด้านอื่นๆ เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นและเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนด้วย หากโรงเรียนมีนักเรียนที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โรงเรียนจะสามารถวางแผนพัฒนาการศึกษาในด้านอื่นๆอีกได้เต็มที่ รวมทั้งสามารถใช้ทรัพยากรบริหารได้อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

ตาราง 4.11 ผลของการป้องกันปัญหาเสพติดใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านผลที่เกิดกับผู้เรียน

ผลของการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน ด้านผลที่เกิดกับผู้เรียน	ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. ผู้เรียนมีความรู้ถึงโทษภัย ของยาเสพติด	70 34.0%	108 52.4%	24 11.7%	4 1.9%		4.18	.70	มาก
2. ผู้เรียนตระหนักถึงโทษภัย ของยาเสพติด	49 23.8%	120 58.3%	31 15.0%	5 15.0%	1 0.5%	4.02	.72	มาก
3. ผู้เรียนไม่เสพยาเสพติดและ สิ่งมอมเมา	36 17.5%	113 54.9%	49 23.8%	6 2.9%	2 1.0%	3.85	.77	มาก
4. ผู้เรียนไม่แสวงหา ผลประโยชน์จากยาเสพติด และสิ่งมอมเมา	44 21.4%	122 59.2%	33 16.0%	5 2.4%	2 1.0%	3.98	.74	มาก
5. ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกับ โรงเรียนเพื่อป้องกันปัญหา ยาเสพติด	50 24.3%	116 56.3%	33 16.0%	5 2.4%	2 1.0%	4.00	.76	มาก
6. ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกับ ชุมชนเพื่อป้องกันปัญหา ยาเสพติด	38 18.4%	115 55.8%	45 21.8%	6 2.9%	2 1.0%	3.88	.77	มาก
7. ผู้เรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงกับ ยาเสพติดลดลง	39 18.9%	122 59.2%	37 18.0%	5 2.4%	3 1.5%	3.92	.77	มาก
8. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้าน ศิลปะ ดนตรี กีฬาของโรงเรียน	72 35.0%	109 52.9%	20 9.7%	4 1.9%	1 0.5%	4.20	.72	มาก
9. ผู้เรียนมีทักษะชีวิตใน การหลีกเลี่ยงยาเสพติด	39 18.9%	131 63.6%	32 15.5%	3 1.5%	1 0.5%	3.99	.67	มาก
10. ผู้เรียนมีทักษะชีวิตใน การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึง ประสงค์อื่นๆ	38 18.4%	130 63.1%	31 15.0%	5 2.4%	2 1.0%	3.96	.72	มาก
ภาพรวม ด้านผลที่เกิดกับผู้เรียน						4.00	.63	มาก

จากตาราง 4.11 พบว่า ภาพรวมผลของการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ผลของการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน มีการดำเนินในระดับมากทุกประเด็น ลำดับแรก ได้แก่ ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ คนตรี กีฬาของโรงเรียน ($\bar{X}=4.20$) รองลงมาคือ ผู้เรียนมีความรู้ถึงโทษภัยของยาเสพติด ($\bar{X}=4.18$) ผู้เรียนตระหนักถึงโทษภัยของยาเสพติด ($\bar{X}=4.02$) ทำกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ($\bar{X}=4.00$) มีทักษะชีวิตในการหลีกเลี่ยงยาเสพติด ($\bar{X}=3.99$) ไม่แสวงหาผลประโยชน์จากยาเสพติดและสิ่งมอมเมา ($\bar{X}=3.98$) มีทักษะชีวิตในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อื่นๆ ($\bar{X}=3.96$) มีพฤติกรรมเสี่ยงกับยาเสพติดลดลง ($\bar{X}=3.92$) ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ($\bar{X}=3.88$) และไม่เสพยาเสพติดและสิ่งมอมเมา ($\bar{X}=3.85$) ตามลำดับ

ทั้งนี้ กล่าวได้ว่า จากผลของการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ที่พบว่า อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ ให้ความสำคัญในการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนที่มุ่งเน้นให้เกิดผลต่อผู้เรียนหรือผู้เรียน ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความรู้ถึงโทษภัยของยาเสพติด ซึ่งมีจัดการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดในรายวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และในรายวิชาสุขศึกษาในทุกระดับชั้น นอกจากนี้ นโยบายของโรงเรียน โดยกลุ่มวิชาการมอบหมายให้ครูผู้สอนทุกรายวิชาจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ครูผู้สอนทุกรายวิชาจะมีแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการยาเสพติด ดังนั้นนักเรียนจึงมีความรู้ความเข้าใจถึงโทษภัยของยาเสพติด

2. ผู้เรียนตระหนักถึงโทษภัยของยาเสพติด แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความตระหนักถึงโทษภัยของยาเสพติด แต่อาจมีนักเรียนบางคนที่มีปัญหาเสพติดประเภทบุหรี่ ซึ่งทางโรงเรียนได้ทำการคัดกรองและแก้ไขปัญหายาอย่างเข้มงวด ทั้งนี้ โดยได้รับความร่วมมือจากครูและผู้ปกครองที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ และชุมชน

3. ผู้เรียนไม่เสพยาเสพติดและสิ่งมอมเมา นอกจากจัดการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดในรายวิชาศาสตร์และสุขศึกษาและพลานามัยแล้ว ยังมีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมอีกด้วย

4. ผู้เรียนไม่แสวงหาผลประโยชน์จากยาเสพติดและสิ่งมอมเมา ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ของโรงเรียนปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่เน้นให้เป็นผู้ประพฤติดี ได้แก่ กระทำแต่ความดี ละเว้นการทำความชั่ว และกระทำจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องแผ้ว นอกจากนี้โรงเรียนยังมีระบบการรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด นักเรียน บุคคลภายนอกไม่สามารถเข้าหรือออกจากโรงเรียนได้โดยเสรี จะต้องมีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าและออกอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ครูเวรตามจุดต่างๆปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัดตลอดเวลาทั้งในวันทำการและวันหยุดทำการ ดังนั้นจึงไม่พบว่า มีนักเรียนคนใดประพฤติหรือปฏิบัติมิชอบ โดยการแสวงหาผลประโยชน์จากยาเสพติดและสิ่งมอมเมา

5. ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดเป็นอย่างดี กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นนักเรียนจะมีส่วนร่วมในการคิดและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองทั้งสิ้น ครูเป็นเพียงผู้อำนวยการความสะอาดให้และเป็นผู้ประเมินผลกิจกรรมเท่านั้น กิจกรรมที่นักเรียนร่วมกับโรงเรียนจัดขึ้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมในวันต่อต้านยาเสพติดโลก การจัดกิจกรรมในวันงดดื่มสุราแห่งชาติ กิจกรรมต่อต้านการสูบบุหรี่ กิจกรรมงดเหล้าเข้าพรรษา กิจกรรม TO BE NUMBER ONE เป็นต้น

6. ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด เช่น ชุมชนโดยรอบโรงเรียน วัดสวนดอก เทศบาลนครเชียงใหม่ เช่น ทรัลแอร์พอร์ต สถานีตำรวจ และโรงเรียนในเครือข่าย ร่วมกันจัดงานเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดทั้งในวันต่อต้านยาเสพติดโลก วันเข้าพรรษา วันครู วันกีฬาของโรงเรียนและกิจกรรม TO BE NUMBER ONE เป็นต้น

7. ผู้เรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงกับยาเสพติดลง โดยมีการป้องกันปัญหานี้ในหลายๆด้าน อาทิเช่น การจัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการยาเสพติด การจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด การติดตั้งกล้องวงจรปิดในจุดอับต่างๆ การมีเวรยามรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด การตรวจคัดกรองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ การให้ความรู้เรื่องยาเสพติดจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ พระวิทยากรและวิทยากรจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นต้น

8. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา นักเรียนของโรงเรียนจึงอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งจัดเป็นวัยที่ต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังนั้นนักเรียนส่วนใหญ่ของโรงเรียนจึงเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนทุกกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น ได้แก่ กิจกรรมวันต่อต้านยาเสพติดโลก กิจกรรม TO BE NUMBER ONE กิจกรรมแห่เทียนในวันเข้าพรรษา กิจกรรมเดินขบวนในวันมาฆบูชา กิจกรรมเดินขบวนในวันไม้ดอกไม้

ระดับ กิจกรรมแข่งขันการวาดภาพ กิจกรรมประกวดวงดนตรีสากล กิจกรรมวันวิชาการ โรงเรียน
กิจกรรมวันขึ้นปีใหม่ กิจกรรมวันวิทยาศาสตร์และกิจกรรมวันกีฬา เป็นต้น

9. ผู้เรียนมีทักษะชีวิตในการหลีกเลี่ยงยาเสพติด ซึ่ง โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ เป็น โรงเรียนที่มีนักเรียนส่วน
ใหญ่เป็นวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่อยากรู้อยากลอง จึงอาจถูกชักจูงให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ง่าย
วัยรุ่นเป็นวัยที่เชื่อเพื่อนมากกว่าคนอื่น หากคบเพื่อนที่ดีสนใจการเรียน ก็จะปลอดภัยจากยาเสพติด
แต่ถ้าคบเพื่อนที่ลึกลับตรงข้าม จะถูกชักจูงให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ ครูที่ปรึกษาจึงต้อง
ให้ความใกล้ชิด และอบรมสั่งสอนเรื่องการคบเพื่อนมากเป็นพิเศษ นอกจากนี้ โดยธรรมชาติของ
เพศหญิงจะมีความสนใจและกระตือรือร้นในการศึกษาเล่าเรียนมากกว่าเพศชาย มีการแสดงความ
เคารพเชื่อฟังครูมากกว่าเพศชาย ไม่เป็นเด็กที่ดื้อรั้น ซึ่งต่างจากเด็กชายมักจะ ไม่ยอมฟังหรือเชื่อใคร
ง่ายๆ การอบรมของครูจึงต้องพยายามสอดแทรกคุณธรรมที่ดีของเพศหญิงที่พึงประพฤติปฏิบัติ
เช่น การรักนวลสงวนตัว การปกปิดร่างกาย การประพฤติปฏิบัติต่อเพศตรงข้ามในทางที่เหมาะสม
กับวัย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะในเรื่องของยาเสพติดครูจะเน้นย้ำให้นักเรียนเพศ
หญิงหลีกเลี่ยงจากยาเสพติด โดยไม่เข้าไปในสถานที่ใดกับเพื่อนชายตามลำพัง หากจำเป็นให้มีคนที่
ไว้ใจหรือผู้ปกครองไปด้วย โดยเฉพาะการเข้าไปมั่วสุมในบริเวณเวทีการแสดงต่างๆ การเข้าไปใน
ห้องพักของเพื่อนชาย ซึ่งมักถูกหลอกให้เสพยาเสพติดได้ง่าย แม้ว่าเพศหญิงจะเป็นเพศที่ถูกชักจูงให้
เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ง่ายก็ตาม แต่เพศชายก็ถูกหลอกให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้
ง่ายเช่นกัน โดยเฉพาะเพศชายมักต้องการให้เพื่อนๆ ยอมรับว่าเป็นคนเก่ง คนกล้า ต้องการให้เป็นที่ยอมรับ
ของเพื่อนๆ มักแสดงตนว่าไม่กลัวสิ่งใดจึงเสี่ยงต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ไม่
ต่างจากเพศหญิง นอกจากการอบรมนักเรียนในเรื่องการคบเพื่อน การให้ความรู้เรื่องยาเสพติดและ
การป้องกันหรือหลีกเลี่ยงมิให้เกิดปัญหาเสพติด การมีพระวิทยากร การมีวิทยากรจากหน่วยงาน
ต่างๆที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้แล้ว ครูยังต้องให้ความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบของทาง โรงเรียน
กฎกระทรวงที่กำหนดความประพฤติของนักเรียนอีกด้วย ซึ่งถือเป็นส่วนช่วยสนับสนุนให้นักเรียนมี
ทักษะชีวิตในการหลีกเลี่ยงมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและป้องกันตนจากปัญหาเสพติดได้เป็น
อย่างดี

10. ผู้เรียนมีทักษะชีวิตในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อื่นๆ นอกจากจะมี
นโยบายให้ครูผู้สอน ครูกลุ่มกิจการนักเรียนและครูกลุ่มงานอนามัย โรงเรียน อบรมนักเรียนให้เกิด
ทักษะชีวิตในการหลีกเลี่ยงยาเสพติดแล้ว ยังจัดกิจกรรมต่างๆให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตในการหลีกเลี่ยง
พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อื่นๆ อีกด้วย อาทิเช่น กิจกรรมแห่เทียนวันเข้าพรรษา กิจกรรมรณรงค์
ต่างๆในวันมาฆบูชา กิจกรรมค่ายต่างๆของแต่ละกลุ่มสาระ เช่น ค่ายภาษาอังกฤษ ค่าย

วิทยาศาสตร์แบบองค์รวม ค่ายวิทยาศาสตร์ทางทะเล ค่ายนักเรียน Gifted Math ของกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ค่ายศึกษาโบราณสถานในท้องถิ่นของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ค่ายหมอภาษาของกลุ่มสาระภาษาไทย เป็นต้น เมื่อนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมค่ายของแต่ละกลุ่มสาระ จะทำให้นักเรียนเกิดความเข้มแข็งทางใจไม่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งนี้เพราะในแต่ละค่ายนักเรียนจะต้องแสดงภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี อยู่ในกรอบวินัยของแต่ละค่ายที่โรงเรียนกำหนด นักเรียนจึงเป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ

ตาราง 4.12 ภาพรวมผลของการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ผลของการป้องกันปัญหาเสพติด ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านบริหารจัดการสถานศึกษา	4.04	.68	มาก
ด้านผลที่เกิดกับผู้เรียน	4.00	.63	มาก
ภาพรวมผลของการป้องกันปัญหาเสพติด ในโรงเรียน	4.02	.61	มาก

จากตาราง 4.12 พบว่า ภาพรวมผลของการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีการดำเนินการในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 เมื่อพิจารณาทั้ง 2 ด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยด้านแรกคือ ด้านบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านผลที่เกิดกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และ 4.00 ตามลำดับ

4.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน

4.4.1 ปัญหาในการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน

จากการสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับประเด็นปัญหาในการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สามารถสรุปออกเป็นปัญหาภายในโรงเรียน และปัญหาภายนอกโรงเรียน ได้ดังนี้

ปัญหาภายในโรงเรียน

1. ครูไม่สามารถสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากมีจำนวนนักเรียนในควมดูแลจำนวนมาก
2. เครื่องข่ายเฝ้าระวังในโรงเรียนยังไม่ให้ความสำคัญ ติดตาม ดูแลสอดส่องพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
3. ครูมีภาระงานที่รับผิดชอบจำนวนมาก ดังนั้นจึงทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับการติดตาม ดูแลสอดส่องพฤติกรรมนักเรียนได้ทั่วถึง
4. งบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรม วรรณคดี ให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับปัญหา ยาเสพติดยังมีไม่เพียงพอ
5. โรงเรียนขาดการประสานงานขอความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐ และเอกชนในการร่วมกันทำงานเชิงบูรณาการในการจัดกิจกรรมป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน
6. ผู้บริหาร โรงเรียน ยังไม่สามารถผลักดันให้มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกัน ปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่อง

ปัญหาภายนอกโรงเรียน

1. ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนเท่าที่ควร
2. นักเรียนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดส่วนใหญ่จะกระทำความผิดหรือมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหลังจากเลิกเรียนหรือออกไปอยู่ภายนอกโรงเรียนไปแล้ว จึงทำให้ยากต่อการควบคุมดูแล
3. นักเรียนบางส่วนจะอาศัยอยู่ตามหอพัก ซึ่งกระจายอยู่ทั่วเมืองเชียงใหม่ ทำให้ครูไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบ ดูแลได้ทั่วถึง
4. นักเรียนบางส่วนอาศัยอยู่อำเภอรอบนอกและจังหวัดใกล้เคียง ทำให้ครูไม่สามารถดูแล หรือติดตามพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงได้

4.4.2 ข้อเสนอแนะต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสามารถสรุปออกเป็นประเด็น ได้ดังนี้

1. ครูควรเสียสละเวลาว่างส่วนตัวในการดูแล เอาใจใส่นักเรียนในความปกครองมากยิ่งขึ้น
2. โรงเรียนควรมีอบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มจำนวนอาสาสมัครให้มากขึ้น อย่างน้อยปีการศึกษาละ 50 คน
3. โรงเรียนควรมีระบบการติดตาม ตรวจสอบกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง มีการเยี่ยมบ้าน เชิญประชุมผู้ปกครอง เป็นต้น
4. โรงเรียนควรมีกิจกรรม รมรงค์ให้ความรู้ ตลอดจนการเชิญวิทยากรผู้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากภายนอกมาให้ความรู้หรือร่วมจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง
5. โรงเรียนควรขอความสนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากรผู้มีความรู้ ตลอดจนสื่อการสอน การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ
6. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการผลักดันให้มีกิจกรรมการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

4.5 การทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ด้านการจัดองค์กร/บุคลากรผู้รับผิดชอบ การดำเนินงาน ด้านการจัดกลไกเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด และด้านการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสแก่นักเรียนมีความสัมพันธ์ต่อผลของการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

วิเคราะห์โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearsons Product Moment Coefficient of Correlation) เกณฑ์อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ดังนี้

ค่า r มีค่า 0.80 ขึ้นไป	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
ค่า r มีค่า 0.60 – 0.79	มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง
ค่า r มีค่า 0.40 – 0.59	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
ค่า r มีค่า 0.20 – 0.39	มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ
ค่า r มีค่า ต่ำกว่า 0.20	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ตาราง 4.13 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียนกับผลของการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่

ปัจจัยการดำเนินงานป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ในโรงเรียน	ผลของการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน	
	Pearson Correlation Coefficient	Sig. (2-tailed)
1. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง	.647(**)	.000
2. ด้านการจัดองค์กร/บุคลากรผู้รับผิดชอบ การดำเนินงาน	.750(**)	.000
3. ด้านการจัดกลไกเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ ระบาดของยาเสพติด	.801(**)	.000
4. ด้านการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือและ ให้โอกาสแก่นักเรียน	.831(**)	.000
ภาพรวม	.854(**)	.000

** มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 4.13 พบว่า ภาพรวมปัจจัยการดำเนินงานป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับผลของการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาขนาดของความสัมพันธ์จากค่า r แต่ละปัจจัยอธิบายได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับผลของการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับค่อนข้างสูง (ค่า $r = 0.647$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างด้านการจัดองค์กร/บุคลากรผู้รับผิดชอบการดำเนินงานกับผลของการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับค่อนข้างสูง (ค่า $r = 0.750$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างด้านการจัดกลไกเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดกับผลของการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับสูง (ค่า $r = 0.801$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างด้านการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสแก่นักเรียนกับผลของการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับสูง (ค่า $r = 0.854$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ดังนั้น การทดสอบสมมติฐาน จึงกล่าวได้ว่า การดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จะต้องให้ความสำคัญในการดำเนินงานด้านการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสแก่นักเรียน ด้านการจัดกลไกเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ด้านการจัดองค์กร/บุคลากรผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน และด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ตามลำดับ